

UNIONENS HØJTSTÅENDE
REPRÆSENTANT FOR
UDENRIGSANLIGGENDER
OG SIKKERHEDSPOLITIK

Bruxelles, den 6.12.2023
JOIN(2023) 51 final

FÆLLES MEDDELELSE TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Ingen plads til had: et forenet Europa mod had

DA

DA

Unionen bygger på værdierne respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne, herunder rettigheder for personer, der tilhører mindretal.

Dette er medlemsstaternes fælles værdigrundlag i et samfund præget af pluralisme, ikkeforskelsbehandling, tolerance, retfærdighed, solidaritet og ligestilling mellem kvinder og mænd.

Artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union.

1. EN ØGET INDSATS MOD HAD

De værdier, der er fastsat i EU-traktaterne, er hverken teoretiske eller valgfri. De er de væsentlige forudsætninger, som vores demokratiske og pluralistiske samfund bygger på. De skal gælde for alle i EU. Alle individer, ethvert samfund, enhver tro fortjener lige stor respekt. Samhørigheden i vores samfund undergraves, når modstanden mod bestemte grupper vokser.

I de seneste uger har vi i Europa været vidne til situationer, som vi håbede vi aldrig ville opleve igen. Voldelige kriminelle angreb på det jødiske samfund har givet os en chokerende påmindelse om, at vi aldrig kan vide os sikre på, at hadet ikke vil blusse op igen. Det er uacceptabelt, at de jødiske samfund skal føle sig usikre, og at folk skal gå og være bange i deres dagligdag, når de sender deres børn til skole, studerer på universitetet eller tager på arbejde. Det er uacceptabelt, at manglende sikkerhed har været en medvirkende årsag til et fald i den jødiske befolkning i EU i de seneste år, hvor snesevis af mennesker har valgt at migrere til lande uden for EU. Europas jødiske samfund er en integreret del af vores historie, vores kultur og vores samfund, og antisemitisme strider mod alt, hvad Den Europæiske Union står for. Situationen i dag er uforenelig med menneskerettighederne, vores værdier og vores europæiske levevis.

Det samme gælder for alle former for had. Vi ser en stigning i antimuslimsk had, hvor muslimer udsættes for intimidering, chikane og forskelsbehandling. Alle de forskellige aspekter, der gør Europa til et så unikt mangfoldigt samfund, skal respekteres¹. Dette er en integreret del af det mangfoldige europæiske samfund.

Der er klare tegn på, at der i de seneste uger har været en mere generel stigning i hadet. Had fører til mere had: Det er en ødelæggende kraft, ikke kun for bestemte samfund, men for os alle. Had udgør en risiko for vores samfund og demokrati. Vi kan ikke acceptere, at folk ikke kan leve deres liv fuldt ud på grund af, hvordan de ser ud, hvad de tror på, hvem de elsker, eller hvor de kommer fra. Europæisk historie har vist os, at hvis vi bare forholder os tavse, giver vi hadet plads til at vokse. Nedsættende sprogbrug skaber en stemning af, at det er strafrit at angribe visse samfund eller enkeltpersoner. Desinformation og udenlandsk informationsmanipulation og indblanding bruges af dem, der ønsker at undergrave vores demokratier for at skabe konflikt. De udnytter andre sociale spændinger såsom social udstødelse og fattigdom til at udpege målgrupper for stigmatisering. Ytringsfrihed er en grundlæggende rettighed og en værdsat værdi, men det anerkendes i

¹ Den 6. november 2023 udsendte de særlige udsendinge og koordinatorene vedrørende bekæmpelse af antisemitisme en [fælles erklæring](#) om bekæmpelse af antisemitisme. Den 29. november 2023 udsendte de koordinatorene, særlige repræsentanter og ambassadører, der beskæftiger sig med antimuslimsk had og racisme, [en international erklæring om bekæmpelse af alle former for had og navnlig antimuslimsk had](#).

menneskerettighedslovgivningen, at den ikke må udnyttes til at tilskynde til had og vold. Og der bør ikke være straffrihed for dem, der går over den grænse.

Vores historie og vores fælles værdier indebærer et ansvar for at beskytte og stå sammen i solidaritet med de jødiske samfund i Europa — **og for at sikre, at personer ikke bliver udsat for had, gjort til syndebukke eller nedgjort på grund af deres race og etniske oprindelse, tro, køn eller seksualitet.** Den vold og det had, der er set i de seneste uger — både som egentlige handlinger og provokation — er uacceptabel og kræver en stærk og klar reaktion.

Denne meddelelse er en opfordring til handling for alle europæere for at sikre, at Europa er et sted, hvor vores grundlæggende værdier gælder for alle på lige fod. Ligegyldighed eller uvidenhed er ikke kun en trussel mod de mennesker, der udsættes for forskelsbehandling, men mod et åbent og mangfoldigt samfund, demokratiet og den europæiske levevis. Passivitet er ikke en mulighed. Vi skal råbe op, og vi skal stå sammen.

Had kan antage mange former: fra mobning, chikane, verbale overgreb eller fornærmelser, desinformation, trusler eller opfordringer til vold og helt frem til egentlig vold. Udbredelsen på tværs af det sociale og politiske spektrum kræver en omfattende indsats.

I de seneste år **har Kommissionen arbejdet sammen med Europa-Parlamentet og Rådet om at udvikle en række retlige instrumenter og politiske initiativer til at fremme og beskytte EU's fælles værdier og grundlæggende rettigheder, der er fastsat i vores traktater og i EU's charter om grundlæggende rettigheder.**

Den centrale EU-ramme for en stærk **fælles reaktion på racistisk og fremmedfjendsk hadefuld tale og hadforbrydelser** er rammeafgørelsen fra 2008 om bekæmpelse af racisme og fremmedhad². Den udstikker en **strafferetlig ramme for at sikre, at alvorlige udtryk for racisme og fremmedhad kan mødes med strafferetlige sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning, i hele EU.** Den kræver navnlig, at medlemsstaterne kriminaliserer hadefuld tale — offentlig tilskyndelse til vold eller had på grund af race, hudfarve, religion, herkomst eller national eller etnisk oprindelse³ — og til at tage behørigt hensyn til racistiske motiver, når gerningsmænd til kriminelle handlinger idømmes straf. De nationale myndigheder skal efterforske, retsforfølge og prøve sager om påstået hadmotiveret kriminalitet eller tale, herunder offentligt forsvar for og benægtelse og grov bagatellisering af holocaust.

Der er gjort en stor indsats for at sikre, at rammeafgørelsen gennemføres fuldt ud og korrekt, navnlig gennem indledning af overtrædelsesprocedurer mod 13 medlemsstater siden oktober 2020. Dette har ført til handling fra ti medlemsstaters side. Der er også brug for handling i de øvrige medlemsstater for at sikre en fuld og effektiv gennemførelse af disse regler.

I december 2021 foreslog Kommissionen at **udvide den nuværende liste over "EU-forbrydelser", der er fastsat i traktaterne, til at omfatte hadefuld tale og hadforbrydelser**⁴ for at gøre noget ved de nuværende divergerende og fragmenterede

² Rådets rammeafgørelse 2008/913/RIA af 28. november 2008 om bekæmpelse af visse former for og tilkendegivelser af racisme og fremmedhad ved hjælp af straffelovgivningen (EUT L 328 af 6.12.2008, s. 55).

³ Jf. artikel 1 i rammeafgørelsen.

⁴ Et mere inklusivt og beskyttende Europa: udvidelse af listen over strafbare handlinger i EU til hadefuld tale og hadforbrydelser ([COM\(2021\) 777 final](#) af 9.12.2021). Dette initiativ er et af de resultater, der blev bebudet i 2020 i handlingsplanen for europæisk demokrati.

strafferetlige tilgange i medlemsstaterne og sikre konsekvent beskyttelse af ofre i hele EU. Dette kræver en enstemmig rådsafgørelse med Europa-Parlamentets godkendelse, som vil gøre det muligt for Kommissionen at fremsætte et lovgivningsforslag for at styrke de eksisterende retlige rammer for bekæmpelse af hadefuldt tale og hadforbrydelser i hele EU. De seneste begivenheder understreger **nødvendigheden af en hurtig vedtagelse af denne rådsafgørelse** for at beskytte vores fælles EU-værdier, som undermineres af alle former for hadefuldt tale og hadforbrydelser, uanset hvilke personer og grupper der er tale om.

2. BESKYTTELSE AF MENNESKER OG STEDER

"Ingen bliver født til at hade et andet menneske på grund af hans hudfarve, hans baggrund eller hans religion. Folk må lære at hade, og hvis de kan lære at hade, kan de også lære at elske, for kærligheden kommer mere naturligt til mennesket end dens modsætning."

Nelson Mandela — Sydafrikas præsident (1994-1999)

Strategien for sikkerhedsunionen for 2020-2025⁵ fremhævede behovet for sikkerhed for alle i EU i overensstemmelse med EU's værdier og principper.

Europa oplever i dag en alarmerende stigning i hadefuldt tale og hadforbrydelser⁶. Dette omfatter både fysiske angreb⁷ og onlineangreb⁸ og kommer oven i den eksisterende racediskrimination. Der er dokumentation for, at hadefuldt tale og fjendtlighed navnlig påvirker jødiske og muslimske samfund⁹. Bekymringer for sikkerheden samt opfattelsen af, at der ikke bliver gjort noget for at bekæmpe antisemitisme, har spillet en vigtig rolle¹⁰ i tidligere foranstaltninger, som nu skal intensiveres.

- Beskyttelse mod fysiske trusler

De retshåndhævende myndigheder har et særligt ansvar for at gå forrest i indsatsen mod de risici, som hadefuldt tale og hadforbrydelser udgør for den personlige sikkerhed. Gruppen på Højt Plan vedrørende Bekæmpelse af Racisme, Fremmedhad og Andre Former

⁵ Strategien for EU's sikkerhedsunion ([COM\(2020\) 605](#) af 24.7.2020).

⁶ Data fra det EU-finansierede projekt "European Observatory on Online Hate" viser, at ud af otte millioner onlinebeskeder, der er analyseret i EU, er niveauet af hadefuldt toksicitet siden begyndelsen af 2023 steget med 30 %. Tallene er højere på fransk, russisk, slovakisk og spansk. <https://eoooh.eu/>.

⁷ Selv om de offentlige myndigheder endnu ikke har udarbejdet statistikker, har civilsamfundet og medierne nævnt talrige eksempler. Civilsamfundsorganisationer i Tyskland har registreret pludselige stigninger i både antisemitiske (kilde: RIAS) og antimuslimske (kilde: CLAIM) hændelser. Pressen har rapporteret om store stigninger i antisemitiske angreb i Frankrig (kilde: Le Monde), Østrig (kilde: euractiv) og Nederlandene (kilde: jta.org).

⁸ Et studie har vist, at den absolutte mængde antisemitiske kommentarer til YouTube-videoer om konflikten mellem Israel og Palæstina er steget 50 gange i løbet af oktober. Den samlede andel af antisemitiske beskeder mere end fordobledes i samme periode (kilde: isdglobal.org, 31.10.2023). Lignende research på platformen X viser, at antallet af opslag med antimuslimske nøgleord steg i den weekend, hvor Hamas begik sine terrorangreb, med en stigning på mere end fire gange i forhold til de to foregående dage (kilde: isdglobal.org, 2.11.2023).

⁹ I rapporten "Being Black in the EU", der blev offentliggjort af Agenturet for Grundlæggende Rettigheder i oktober 2023, fremhæves det, at en tredjedel af respondenterne har været udsat for racistisk chikane i de fem år, der gik forud for undersøgelsen, og at 4 % af respondenterne havde oplevet racistisk vold.

¹⁰ EU-strategien for bekæmpelse af antisemitisme og fremme af jødisk liv (2021-2030) ([COM\(2021\) 615 final](#) af 5.10.2021).

for Intolerance¹¹ hjælper medlemsstaterne med at udvikle uddannelse og kapacitetsopbygning med henblik på retshåndhævelse, forbedre registreringen af hadforbrydelser og dataindsamlingen samt tilskynde ofre til at anmelde hadforbrydelser. Den samarbejder med EU-agenturer om at forbedre politiets uddannelse i hadforbrydelser og støtte ofre for hadforbrydelser¹². Under alle omstændigheder er det afgørende at inddrage de berørte samfund i udviklingen og gennemførelsen af sikkerhedsstrategier¹³.

De igangværende foranstaltninger omfatter:

- Den Europæiske Unions Agentur for Uddannelse inden for Retshåndhævelse, Cepol, planlægger målrettede arrangementer og e-kurser med mere specifikt fokus på antisemitisme, antimuslimsk had og mere generelt sikkerhedsforanstaltninger mod racisme. Et møde med medlemsstaternes retshåndhævende myndigheder i Budapest i april 2024 vil fokusere på at forbedre koordineringen og den effektive gennemførelse af lovgivningen om hadforbrydelser.
- Europol vil også øge støtten til de retshåndhævende myndigheder, så de kan bruge cyberefterforskningsværktøjer til at identificere lovovertrædere, der opererer online, og netværk, der er involveret i hadforbrydelser.
- Strategien for uddannelse af retsvæsenets aktører i EU for 2021-2024¹⁴ omfatter målrettet uddannelse i anvendelsen af EU's charter om grundlæggende rettigheder, herunder uddannelse i forbindelse med EU's indsats mod had.
- Undervisningsmateriale om bekæmpelse af forskelsbehandling, herunder antisemitisme, findes på den europæiske uddannelsesplatform på e-justiceportalen. Dette vil blive videreudviklet i den næste fase af uddannelsen af retsvæsenets aktører i EU.

Disse foranstaltninger skal bakkes op af et **netværk af nationale retshåndhævende kontaktpunkter, der er specialiseret i strafferetlig efterforskning** af hadefulde tale og hadforbrydelser, for at styrke koordineringen med aktiviteter på EU-plan, f.eks. under Gruppen på Højt Plan vedrørende Bekæmpelse af Racisme, Fremmedhad og Andre Former for Intolerance, grænseoverskridende støtte til efterforskning og udveksling af god praksis og værktøjer¹⁵.

EU-strategien for ofres rettigheder 2020-2025¹⁶ fremhævede behovet for at sikre specialiseret støtte til og beskyttelse af ofre for hadforbrydelser. Den understregede, at hadforbrydelser i uforholdsmæssig høj grad rammer visse samfund såsom jøder eller muslimer. Strategien omfatter foranstaltninger, der tilskynder til anmeldelse af kriminalitet¹⁷, bedre efterforskning af fordomsbaserede forbrydelser og styrket støtte til ofre for racistiske og

¹¹ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/combating-discrimination/racism-and-xenophobia/combating-hate-sc-sc-speech-and-hate-crime_en.

¹² Det gælder navnlig FRA og Cepol samt Kontoret for Demokratiske Institutioner og Menneskerettigheder (ODIHR) under Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE).

¹³ Siden 2021 har Kommissionen sammen med OSCE/ODIHR og Den Jødiske Verdenskongres afholdt syv arrangementer mellem de nationale retshåndhævende myndigheder og jødiske samfund for at styrke deres samarbejde om sikkerhed. Det næste arrangement er planlagt til den 11. december 2023 i Italien.

¹⁴ Sikring af retsvæsenets funktion i EU — strategi for uddannelse af retsvæsenets aktører i EU 2021-2024 (COM(2020) 713 final af 2.12.2020).

¹⁵ Dette forslag behandles af det spanske formandskab i Rådet.

¹⁶ EU-strategi for ofres rettigheder (2020-2025) (COM(2020) 258 final af 24.6.2020).

¹⁷ Underrapportering fører til fortsat viktimering, til straffrihed for lovovertrædere og til et lavere sikkerhedsniveau for alle de grupper, der er berørt af hadforbrydelser. Et FRA-studie om antisemitisme viste, at 79 % af de jødiske personer, der oplevede antisemitisk chikane, ikke indberettede de alvorligste hændelser. FRA-undersøgelse, "Experiences and perceptions of antisemitism — Second survey on discrimination and hate crime against Jews in the EU", 2018.

fremmedfjendske forbrydelser. Dette arbejde understøttes af EU-finansiering til ofre for hadforbrydelser og oplysningsinitiativer under programmet for borgere, ligestilling, rettigheder og værdier (CERV) og programmet for retlige anliggender. I juli 2023 vedtog Kommissionen et forslag til **revision af direktivet om ofres rettigheder**¹⁸. En hurtig vedtagelse af denne revision vil styrke beskyttelsen af sårbare ofre såsom ofre for hadforbrydelser og sikre en bedre afdækning af de specifikke behov hos ofre for hadforbrydelser og en mere omfattende anvendelse af specialiserede støtte- og beskyttelsesforanstaltninger.

En række voldelige angreb i hele Europa har vist, at **religiøse samlingssteder og centre har behov for beskyttelse**. Selv om de nationale myndigheder er ansvarlige for at beskytte borgerne, har de fleste jødiske samfund og civilsamfundsorganisationer været nødt til at investere betydelige midler i deres egne sikkerhedsforanstaltninger. Derfor har EU-strategien for bekæmpelse af antisemitisme¹⁹ prioriteret støtte til medlemsstaterne og jødiske samfund med henblik på at styrke beskyttelsen af religiøse samlingssteder som led i indsatsen for at beskytte offentlige steder. EU har udpeget beskyttelse af offentlige steder som en prioritet og har mobiliseret midler fra Fonden for Intern Sikkerhed som led i sin dagsorden for bekæmpelse af terrorisme fra 2020²⁰. I de offentlige rum, der skulle beskyttes, blev der lagt særlig vægt på religiøse samlingssteder.

Siden 2020 har PROTECT-programmet støttet en række tværnationale og tværreligiøse projekter, der foretager **sårbarhedsvurderinger på religiøse samlingssteder** og tilbyder uddannelse til religiøse ledere og deres samfund²¹. Erfaringerne herfra udløste ny finansiering i 2022 til udvidelse af programmet og beskyttelse af religiøse samlingssteder og trossamfund for alle trosretninger gennem projekter, der fokuserer på beskyttelse af jødiske religiøse samlingssteder, uddannelsessteder og forsamlingssteder i samarbejde med organisationer, herunder Den Europæiske Jødiske Kongres' sikkerheds- og krisecenter²². Finansieringen øges nu yderligere med den kommende indkaldelse af forslag vedrørende beskyttelse af offentlige steder, hvor religiøse samlingssteder såsom synagoger og moskeer, religiøse skoler og forsamlingssteder vil være en af de vigtigste prioriteter. I betragtning af sagens hastende karakter vil denne indkaldelse af forslag blive rykket frem i forhold til den oprindelige plan fra 2024 til 2023, herunder øremærkede midler til bekæmpelse af antisemitisme²³. Desuden støtter Kommissionen medlemsstaterne i at tilpasse deres nationale indsats, herunder med

¹⁸ Forslag til direktiv om ændring af direktiv 2012/29/EU om minimumsstandarder for ofre for kriminalitet med hensyn til rettigheder, støtte og beskyttelse ([COM\(2023\) 424 final](#)).

¹⁹ EU-strategien for bekæmpelse af antisemitisme og fremme af jødisk liv (2021-2030) ([COM\(2021\) 615 final](#) af 5.10.2021).

²⁰ En dagsorden for bekæmpelse af terrorisme i EU: foregribe, forebygge, beskytte, reagere ([COM\(2020\) 795 final](#) af 9.12.2020).

²¹ PROTECT-indkaldelsen i 2020 førte til udbetaling af 14,5 mio. EUR til projekter vedrørende beskyttelse af religiøse samlingssteder ud af i alt 22,7 mio. EUR. I indkaldelsen i 2022 modtog projekter vedrørende beskyttelse af religiøse samlingssteder 8,3 mio. EUR ud af det samlede budget på 17,8 mio. EUR. Under disse indkaldelser blev der udvalgt 11 projekter om beskyttelse af religiøse samlingssteder, seks har jødiske partnere, og ét fokuserer fuldt ud på at forbedre beskyttelsen af jødiske samfund, [EUCARE](#). Fem af projekterne har muslimske partnere i deres konsortier.

²² Dette projekt, som blev afsluttet i år, og hvis finansiering beløb sig til 2,5 mio. EUR, gjorde det muligt at udstyre 1 000 religiøse samlingssteder i Europa med tablets til brug i nødstilfælde.

²³ Den nye PROTECT-indkaldelse vil blive iværksat inden udgangen af 2023. Det samlede budget vil beløbe sig til 30 mio. EUR, hvilket omfatter en ekstra bevilling på 5 mio. EUR for at imødegå de trusler, der er opstået som følge af stigningen i antisemitismen.

yderligere finansiering gennem Fonden for Intern Sikkerhed for at opfylde de umiddelbare prioriteter²⁴.

Særlige missioner som EU-sikkerhedsrådgiverne²⁵ udsendes efter anmodning på grundlag af en pulje af ekspertise til støtte for medlemsstaterne med sårbarhedsvurderinger: Disse er blevet anvendt til at kortlægge både de sårbarheder, der findes på religiøse samlingssteder og andre offentlige steder, samt kritisk infrastruktur²⁶. I 2021 offentliggjorde Kommissionen en lynguide til støtte for beskyttelsen af religiøse samlingssteder²⁷, som er blevet anvendt ved uddannelsesarrangementer for undervisere i Polen og Sverige om beskyttelse af religiøse samlingssteder for den jødiske tro. Dette blev i 2022 understøttet af en "Security by Design Handbook"²⁸, der tjener som inspiration for myndighederne til at indarbejde sikkerhedsaspekter i fremtidens design og renoeringen af eksisterende offentlige rum. Databasen over antimuslimsk had, der er udviklet af Agenturet for Grundlæggende Rettigheder, bør anvendes til at skærpe indsatsen over for denne form for had²⁹.

Kommissionen vil:

- styrke **PROTECT-programmet** under **Fonden for Intern Sikkerhed** med øget finansiering og tilføjelse af en prioritet om beskyttelse af navnlig jødiske religiøse samlingssteder, religiøse skoler og forsamlingssteder
- **fremrykke** den kommende indkaldelse af forslag.

Kommissionen opfordrer indtrængende:

- Rådet til at beslutte at **udvide den nuværende liste over "EU-forbrydelser"**, der er fastsat i traktaterne, til at **omfatte hadefuldt tale og hadforbrydelser**
- Europa-Parlamentet og Rådet til hurtigt at vedtage det reviderede direktiv om ofres rettigheder.

Kommissionen vil samarbejde med og opfordrer:

- **Cepol** til at tilrettelægge særlige arrangementer og e-kurser med mere specifikt fokus på antiracisme, antisemitisme og antimuslimsk had
- **Europol** til at øge støtten til retshåndhævelse med henblik på at anvende cyberefterforskningsværktøjer til at identificere netværk, der er involveret i hadforbrydelser.

- *Beskyttelse mod trusler online*

Onlinemiljøet har udviklet sig til en central vektor for vores demokratier, men giver også plads til ulovligt indhold, hadefuldt tale og fordækte forsøg på at sprede og fremme had og voldelig ekstremisme³⁰. Bekymring over antisemitisme i særdeleshed og hadefuldt tale mere generelt har været en vigtig drivkraft for at intensivere indsatsen.

²⁴ Der er afsat yderligere midler på 3 mio. EUR.

²⁵ EU's sikkerhedsrådgivere (PSA) er et initiativ under dagsordenen for bekæmpelse af terrorisme.

²⁶ Kommissionens praktiske vejledning om beskyttelse af religiøse samlingssteder er blevet fulgt op af møder med fokus på beskyttelse af jødiske steder i Polen i 2021 og i Sverige i 2022.

²⁷ "[EU quick guide to support the protection of places of worship \(europa.eu\)](https://europa.eu/rapid/press-release-2021-11-11_en.htm)".

²⁸ <https://counterterrorism.ec.europa.eu/book.php>.

²⁹ Databasen indeholder oplysninger fra nationale menneskerettighedsorganer vedrørende hændelser, der involverer antimuslimsk had såsom vold, formueforbrydelser, tilskyndelse til vold eller had, andre former for hadefuldt tale, forskelsbehandling og chikane — <https://fra.europa.eu/en/databases/anti-muslim-hatred/>.

³⁰ Se rapport fra FRA, "[Online content moderation — Current challenges in detecting hate](https://fra.europa.eu/en/press-releases/2021-11-11)".

EU har udviklet en række love og initiativer til at tackle de forskellige trusler, der er forbundet med det digitale område. **Retsakten om digitale tjenester³¹ har primært fokus på brugernes sikkerhed.** Den omfatter nye **forpligtelser for onlineplatforme til at bekæmpe ulovligt indhold.** De platforme, der er udpeget som meget store onlineplatforme eller søgemaskiner, har pligt til at vurdere og afbøde de systemiske risici, der er forbundet med udbredelsen af ulovligt indhold, og den negative indvirkning på grundlæggende rettigheder, demokratiske processer, samfundsdebatten og valgprocesser, herunder risiciene for desinformation samt den offentlige sikkerhed. For de meget store onlineplatforme og meget store onlinesøgemaskiner har Kommissionen direkte tilsyns- og håndhævelsesbeføjelser³². Retsakten om digitale tjenester giver Kommissionen mulighed for at anmode platformene om at fremlægge data for at påvise, at de lever op til deres egne forpligtelser. Kommissionen var hurtigt i kontakt med de mest relevante teknologivirksomheder. Den satte fokus på de risici, der var udløst af den nuværende konflikt, og sendte formelle anmodninger om oplysninger om de nødvendige risikovurderinger og afbødende foranstaltninger. En ny mekanisme til reaktion på hændelser blev første gang aktiveret af de irske myndigheder efter voldelige hændelser i Dublin den 23. november 2023³³.

En af foranstaltningerne til at mindske risikoen for ulovligt indhold i henhold til retsakten om digitale tjenester er brugen af anerkendte adfærdskodekser. Adfærdskodekser er centrale dele af håndhævelsesrammen for retsakten om digitale tjenester, som skal mindske risikoen for specifikke typer ulovligt indhold. Siden 2016 har Kommissionen arbejdet med større platforme i henhold til **adfærdskodeksen om bekæmpelse af ulovlig hadefuld tale på internettet.** Et af de vigtigste tilsagn, som de deltagende platforme har givet i henhold til adfærdskodeksen, er at vurdere ulovlig hadefuld tale, der anmeldes til dem, i de fleste tilfælde inden for 24 timer, og hurtigt at fjerne ulovligt indhold. Forhandlingerne om en **ny adfærdskodeks for bekæmpelse af ulovlig hadefuld tale på internettet,** der har været i gang siden marts 2023, er ved at blive afsluttet hurtigt, og den nye kodeks vil blive en formel adfærdskodeks i henhold til retsakten om digitale tjenester³⁴. Et af hovedformålene med revisionen af kodeksen er at forbedre dens forebyggende kapacitet og gøre den til et redskab, der kan bruges til at forudse en stigende trussel om hadefuld tale, før indholdet er gået viralt.

Retsakten om digitale tjenester anerkender specifikt den rolle, som **pålidelige indberettere spiller med hensyn til at identificere og markere hadefuld tale online og gøre det muligt at gribe ind over for den.** Et bredt netværk af pålidelige indberettere er allerede aktivt i henhold til adfærdskodeksen for bekæmpelse af ulovlig hadefuld tale på internettet, og det har været en af de mest markante succeser. I den nuværende situation er den rolle, som pålidelige indberettere spiller med hensyn til at identificere ulovlig antisemitisk og antimuslimsk hadefuld tale på internettet, særlig vigtig. Kommissionen vil **øge finansieringen for at støtte netværket af pålidelige indberettere³⁵.** Dette vil omfatte et særligt indsatsområde med henblik på at oprette og støtte et netværk af pålidelige indberettere vedrørende antisemitisk hadefuld tale som fastsat i EU-strategien for bekæmpelse af antisemitisme. Der vil blive

³¹ Forslag til forordning om et indre marked for digitale tjenester (retsakt om digitale tjenester) og om ændring af direktiv 2000/31/EF ([COM\(2020\) 825 final](#) af 15.12.2020).

³² Kommissionen har for nylig vedtaget en henstilling om koordinering af reaktionerne på hændelser, der navnlig opstår som følge af udbredelsen af ulovligt indhold. Heri tilskynder den medlemsstaterne til at reagere på en koordineret og konsekvent måde på hændelser.

³³ [Af Coimisiún na Meán \(www.cnam.ie\).](#)

³⁴ Dette kræver, at den fulde forvaltning af retsakten om digitale tjenester skal være på plads med Rådet for Digitale Tjenester, der skal oprettes senest i februar 2024, og som består af koordinatorene for digitale tjenester i medlemsstaterne og Kommissionen.

³⁵ Yderligere 2,5 mio. EUR i 2024.

organiseret et hackathon med henblik på at udvikle nye innovative metoder til at bekæmpe antisemitisme i onlinemiljøet og det digitale miljø. I henhold til retsakten om digitale tjenester skal behandlingen af anmeldelser indgivet af pålidelige indberettere prioriteres og afgøres uden unødigt forsinkelse af udbydere af onlineplatforme.

En effektiv og evidensbaseret reaktion på hadefuld tale online afhænger af, hvor hadefuld tale kommer fra, og hvordan den spredes. Kommissionen vil fremme finansieringen af undersøgelser af "økosystemer" for had online under programmet for borgere, ligestilling, rettigheder og værdier ved at prioritere bekæmpelsen af hadefuld tale og hadforbrydelser. Som anført i EU-strategien for bekæmpelse af antisemitisme vil Kommissionen også foretage en omfattende dataanalyse for bedre at forstå spredningen af antisemitisme online, dvs. retning og udvikling.

Terrorrelateret indhold, som er tæt forbundet med de alvorligste former for hadefuld tale, er en af de åbenlyst farligste former for indhold, der findes online. Forordningen om terrorrelateret indhold online³⁶ udgør en stærk lovgivningsmæssig ramme for medlemsstaterne til at sikre, at terrorrelateret indhold fjernes fra internettet inden for en time. Udbydere af onlineplatforme skal handle, så snart de modtager påbud om fjernelse fra de nationale myndigheder³⁷. Kommissionen og Europol vil øge støtten til medlemsstaterne og hostingtjenesteyderne af onlineplatforme for at overvinde praktiske hindringer og sikre en stærk og gnidningsløs anvendelse af forordningen. Med henblik herpå blev der den 24. november 2023 afholdt en workshop med deltagelse af nationale kompetente myndigheder og hostingtjenesteydere, og tre projekter er nu ved at blive gennemført for at hjælpe små hostingtjenesteydere med at overholde reglerne³⁸.

EU's internetforum er et initiativ, der ledes af Kommissionen, som er baseret på frivillighed, og som har til formål at samarbejde med teknologisektoren og andre relevante interessenter om at bekæmpe voldeligt ekstremistisk indhold på internettet³⁹. Den giver vejledning til medlemsstaterne og teknologivirksomheder om, hvordan de tackler de udfordringer, der er forbundet med ondsindet og ulovligt indhold på nettet, herunder indhold, der er skadeligt, men stadig beskyttet af retten til ytringsfrihed, og som derfor ikke kan fjernes. F.eks. offentliggjorde forummet i 2023 en håndbog om indhold, der ligger lige på grænsen, for at vejlede teknologivirksomheder i at identificere sådant indhold. Med hensyn til hadefuldt indhold kan dette omfatte tale, der er opildnende, splittende og giver næring til stereotyper om grupper eller mindretal, der potentielt kan føre til radikaliserings, men som ikke opfylder betingelserne for at være tilskyndelse til racistisk og fremmedfjendsk vold eller had, som medlemsstaterne skal kriminalisere i henhold til EU-retten. Håndbogen indeholder en række kategorier, herunder lovligt, men skadeligt antisemitisk indhold, indhold, der ligger på grænsen, i forbindelse med covid-19-krisen, angrebet mod LGBTI-personer i Bratislava og LGBTIQ-fjendtligt indhold generelt. Et kapitel om antimuslimsk indhold, der ligger lige på grænsen, vil blive tilføjet i den reviderede udgave i 2024 i samarbejde med Kommissionens koordinator for bekæmpelse af antimuslimsk had. Forummet vil rådgive om, hvordan man kan navigere i sådant indhold, og fortsat øge bevidstheden om dette indhold, der kan føre til radikaliserings, og støtte teknologivirksomheder i deres bestræbelser på at moderere indhold.

³⁶ Forordning (EU) 2021/784 om håndtering af udbredelsen af terrorrelateret indhold online (EUT L 172 af 17.5.2021, s. 79).

³⁷ De oplysninger, som Kommissionen råder over, viser, at der siden begyndelsen af oktober 2023 er blevet udstedt mindst 100 påbud om fjernelse af terrorrelateret onlineindhold relateret til situationen i Mellemøsten.

³⁸ ALLIES, FRISCO og TATE.

³⁹ [Den Europæiske Unions internetforum \(EUIF\)](#).

Desuden udarbejdede EU's internetforum en **EU-kriseprotokol** (i 2019, revideret i 2023) efter terrorangrebet i Christchurch, New Zealand. Protokollen er en frivillig mekanisme, der skal bidrage til at **koordinere en hurtig, kollektiv og grænseoverskridende reaktion på viral spredning af terrorrelateret og voldeligt ekstremistisk onlineindhold som reaktion på hændelser i den virkelige verden**. EU's internetforum og Europols EU-internetindberetningsenhed vil afholde en skrivebordsøvelse i begyndelsen af 2024 for at teste gennemførelsen af denne kriseprotokol sammen med relevante forpligtelser og operationelle procedurer i henhold til forordningen om terrorrelateret indhold online og tage hensyn til konsekvenserne af situationen i Mellemøsten for onlinemiljøet.

EU har i de seneste år arbejdet på at hjælpe medlemsstaterne med at bekæmpe radikaliserings, der skaber grobund for terrorisme⁴⁰, men også for hadefuld tale og hadforbrydelser. **Netværket til Bevidstgørelse omkring Radikalisering (RAN)**⁴¹ samler ekspertise og erfaringer om forebyggelse og bekæmpelse af voldelig ekstremisme. RAN undersøger i øjeblikket, hvordan onlineinformationsøkosystemet i Europa reagerer på den seneste udvikling i Mellemøsten. Resultaterne vil blive drøftet med medlemsstaterne i december 2023 for at støtte deres strategiske kommunikationsindsats og arbejde for at imødegå hadefulde fortællinger online.

Det er konstateret, at onlineplatformenes algoritmiske systemer misbruges til at forstærke udbredelsen af ulovlig tale, voldelig ekstremistisk og terrorrelateret indhold. I EU kræver retsakten om digitale tjenester specifikt, at meget store onlineplatforme vurderer virkningen af **algoritmisk forstærkning** på deres systemer og træffer foranstaltninger til at afbøde eventuelle risici for negative virkninger for demokratiske processer, samfundsdebatten og valgprocesserne samt den offentlige sikkerhed. Da udbredelsen af onlineindhold ikke stopper ved de fysiske grænser, er det vigtigt at øge bevidstheden hos partnere og interessenter uden for EU. Arbejdet er i gang med at bygge videre på Christchurch Calls arbejdsområde om algoritmisk forstærkning, og Kommissionen afholder et møde med Christchurch Call den 7. december 2023⁴².

Endelig lægges der særlig vægt på risikoen for hadefuld tale for børn i 2022-opdateringen af den europæiske strategi for et bedre internet for børn⁴³ og i håndhævelsen af retsakten om digitale tjenester. For at bekæmpe kvindefjendsk had på internettet kriminaliserer forslaget til direktiv om vold mod kvinder tilskyndelse på nettet til vold og had på grundlag af køn og letter fjernelsen af sådant indhold⁴⁴.

⁴⁰ En dagsorden for bekæmpelse af terrorisme i EU: foregribe, forebygge, beskytte, reagere ([COM\(2020\) 795 final](#) af 9.12.2020).

⁴¹ Netværket til Bevidstgørelse omkring Radikalisering (RAN).

⁴² Christchurch Call er et fællesskab af over 130 regeringer, udbydere af onlinetjenester og civilsamfundsorganisationer, der arbejder sammen om at udrydde terrorrelateret og voldelig ekstremistisk onlineindhold.

⁴³ Et digitalt årti for børn og unge: den nye europæiske strategi for et bedre internet for børn (BIK+) ([COM\(2012\) 196 final](#) af 11.5.2022).

⁴⁴ Forslag til direktiv om bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet ([COM\(2022\) 105 final](#) af 8.3.2022).

Kommissionen vil:

- sammen med onlineplatformene færdiggøre en **styrket adfærdskodeks for bekæmpelse af ulovlig hadefuld tale på internettet** inden februar 2024
- **udvide netværk af pålidelige indberettere** på sociale medier, der arbejder på alle former for tilskyndelse til vold og had, for at støtte og foregribe håndhævelsen af retsakten om digitale tjenester, herunder et særligt netværk af pålidelige indberettere, der er specialiseret i antisemitisme
- sammen med EU's internetforum øge indsatsen for at **afsløre ulovlig hadefuld tale** og hjælpe med at håndtere grænseoverskridende indhold, **herunder ved at identificere antisemitisk og antimuslimsk hadefuldt indhold** samt støtte retshåndhævende og teknologiske virksomheders **reaktion på hændelser**
- samarbejde med medlemsstaterne og hostingtjenesteyderne om at overvinde praktiske hindringer for **anvendelsen af forordningen om terrorrelateret indhold online**
- styrke den strategiske kommunikationsindsats med **netværket til bevidstgørelse omkring radikaliserings**
- styrke samarbejdet med **Christchurch Calls arbejdsområde om algoritmisk forstærkning** med et møde den 7. december.

3. INDDRAGELSE AF SAMFUNDET SOM HELHED

"Ligegyldighed har større skyld end selve volden. Det er den moralske apati hos dem, der vender det døde øre til: Det sker også i dag med racisme og andre rædsler i verden".

Liliana Segre, livsvarigt medlem af det italienske senat, overlevende fra holocaust

- *Vi står sammen gennem uddannelse, kultur, medier og sport*

Viden og bevidsthed er afgørende for gensidig respekt og tolerance, og manglende bevidsthed er en af de vigtigste årsager til det voksende had. Uvidenhed skaber et tomrum, der kan udnyttes til desinformation, ekstremisme og udenlandsk informationsmanipulation. Forståelse af de forskellige samfund og traditioner øger modstandsdygtigheden over for dem, der forsøger at gøre mangfoldighed og forskelle til noget, der truer vores sociale struktur.

Kommissionen har iværksat en **EU-dækkende undersøgelse af antisemitiske fordomme** i den brede befolkning i alle medlemsstater, herunder blandt unge. Kommissionen vil desuden oprette et europæisk forskningsknudepunkt for nutidens antisemitisme og for jødisk liv og kultur i samarbejde med medlemsstaterne. Horisont Europa støtter også forskningsprojekter med henblik på at uddybe forståelsen af had, dets årsager, konsekvenser og hvordan det håndteres, mens instrumentet for teknisk støtte giver medlemsstaterne mulighed for at hjælpe med udformningen og gennemførelsen af strategier til bekæmpelse af had.

Generelle **oplysningskampagner på EU-plan eller nationalt plan**, såsom oplysningskampagnen om jødisk liv, der er planlagt i EU-strategien for bekæmpelse af antisemitisme, eller "Hold øjnene åbne"-kampagnen⁴⁵ fra 2023, som skal øge bevidstheden

⁴⁵ Hold øjnene åbne for de forskellige forbrydelser mod en person | Ofres rettigheder (europa.eu).

om ofres rettigheder, herunder ofre for hadforbrydelser, kan stimulere interessen og afsløre falske påstande.

De stærkeste vektorer for udvikling af bevidsthed og viden er dem, der er en del af vores hverdag — såsom medier, uddannelse, kultur og sport. Dette arbejde skal altid udføres i tæt samarbejde med de forskellige samfund selv, hvilket igen kræver en dybere interkulturel og tværreligiøs dialog. Opinionsdannerne på disse områder har et ansvar over for samfundet som helhed og for dets samhørighed. Der er fremtrædende eksempler inden for sportens verden, navnlig fodbold, hvor nogle nationale forbund og klubber allerede siger fra over for antisemitiske og racistiske handlinger og hændelser. Store sportsbegivenheder i Europa kan give lejlighed til at øge bevidstheden om had og fremme europæiske værdier, og denne bør gribes. Flere **indflydelsesrige personer fra kultur-, medie- og sportsverdenen bør kæmpe for mangfoldighed**. De største begivenheder, som har alles øjne rettet mod sig, såsom De Olympiske Lege, internationale mesterskaber eller højtprofilerede kulturelle arrangementer, bør udnyttes fuldt ud.

Medierne spiller en vigtig rolle med hensyn til at formidle pålidelige oplysninger til borgerne. I henhold til handlingsplanen for europæisk demokrati er EU's bestræbelser på at beskytte mediefriheden og bekæmpe desinformation to sider af samme sag. Tiltag, der styrker den professionelle journalistiks positionering, og uddannelse af journalister i at opfylde og udvikle mediestandarder, omfatter anerkendelse af alle former for antisemitisme, antimuslimsk had og bredere racisme samt afsløring af fordomme og negative stereotyper i journalistikken og vil blive videreført under medieprogrammerne. Tiltag, der styrker borgernes grundlæggende digitale kompetencer, navnlig mediekendskab og digitale færdigheder, er afgørende for at sikre offentlig bevidsthed og kritisk tænkning, støtte borgerne i at genkende og undgå at sprede desinformation og fremme et pålideligt digitalt miljø, hvor der er plads til pluralistisk offentlig debat.

Uddannelse skal bidrage til at øge elevernes, de studerendes og lærernes bevidsthed og deres parathed til at reagere over for fordomme, ekstremistiske fortællinger, konspirationsteorier, negative stereotyper og ideologier, der danner grundlag for diskrimination og had. Hver medlemsstat er ansvarlig for sine egne læseplaner, men det er et område, hvor gensidig læring og erfaring kan være meget værdifuld. Det europæiske uddannelsesområde⁴⁶ og handlingsplanen for digital uddannelse⁴⁷ indeholder en række initiativer, der kan bidrage til at bekæmpe had inden for og gennem uddannelse. Kommissionen vil arbejde videre med Rådets nye konklusioner⁴⁸ om uddannelse som bidrag til styrkelse af fælles europæiske værdier og demokratisk medborgerskab⁴⁹ med et specifikt fokus i starten af 2024 på temaet "No Place for Hate". Støtte til gensidig læring og udveksling af god praksis bør have særligt fokus på uddannelsesressourcer til bekæmpelse af had og pædagogiske tilgange, der skal dække forskellige uddannelsesniveauer og -typer. Det er også vigtigt at gøre op med fysisk had i skolerne ved at bekæmpe mobning og vold⁵⁰.

⁴⁶ Etablering af det europæiske uddannelsesområde inden 2025 (COM(2020) 625 final af 30.9.2020).

⁴⁷ Handlingsplan for digital uddannelse 2021-2027: Omstilling af uddannelsessystemerne med henblik på den digitale tidsalder (COM(2020) 624 final).

⁴⁸ [Rådets konklusioner om uddannelse som bidrag til styrkelse af fælles europæiske værdier og demokratisk medborgerskab](#), 23.11.2023.

⁴⁹ I 2023 offentliggjorde arbejdsgruppen om ligestilling og værdier inden for uddannelse to oplæg om [håndtering af forskellige former for forskelsbehandling inden for og gennem uddannelse](#) og om [undervisning i medborgerkendskab](#).

⁵⁰ Se Rådets henstilling om "Veje til en vellykket skolegang".

Programmerne **Erasmus**⁵¹ og **Det Europæiske Solidaritetskors**⁵² tilbyder finansieringsmuligheder inden for uddannelse, kultur, ungdom og idræt, herunder til arbejdet med disse emner. "Inklusion og mangfoldighed" er en prioritet, og begge programmer støtter mange projekter, der fremmer inklusion, mangfoldighed, interkulturel dialog, bekæmpelse af intolerance og racisme, herunder antisemitisme⁵³ og antimuslimsk had. Denne prioritet vil fortsat blive styrket, navnlig gennem en yderligere indsats fra gennemførelsesorganernes side i medlemsstaterne for at tilskynde til projekter om bekæmpelse af had.

I 2022 offentliggjorde Kommissionen et sæt **retningslinjer for lærere og undervisere om bekæmpelse af desinformation og fremme af digitale færdigheder gennem uddannelse og undervisning**⁵⁴. Retningslinjerne hjælper lærere med at styrke børn og unge, der møder udfordringer på internettet såsom hadefuldt tale. I forbindelse med revisionen af handlingsplanen for digital uddannelse i 2024 vil Kommissionen se på anvendelsen af retningslinjerne i praksis og undersøge, hvordan der kan bygges videre på dette arbejde i hele uddannelsessektoren⁵⁵.

I 2023 iværksatte Kommissionen et projekt til **bekæmpelse af antisemitisme gennem uddannelse** i samarbejde med UNESCO og OSCE med fysiske kurser i 12 medlemsstater. Dette projekt vil i 2024-25 blive udvidet til at omfatte alle medlemsstater og uddanne undervisere og politiske beslutningstagere i, hvordan de håndterer nutidens antisemitisme i klasseværelset.

Deltagelse i fælles fællesskabsaktiviteter kan være et effektivt middel til at opbygge nye sociale bånd og uddybe forståelsen⁵⁶. Kommissionen støtter den rolle, som *idræt* spiller med hensyn til at fremme et tolerant og inklusivt samfund og bekæmpe vold og racisme i samfundet. Der kan bygges videre på samarbejdet med Europarådet om det fælles projekt om bekæmpelse af hadefuldt tale inden for sport for at udvikle innovative tilgange til bekæmpelse af hadefuldt tale inden for sport, herunder online. Erasmus+ kan også bidrage til at fremme inklusion, ligestilling og ikkeforskelsbehandling gennem idræt. Den nuværende aftale om samarbejde mellem Kommissionen og Det Europæiske Fodboldforbund⁵⁷ udgør en ramme for fremme af ligestilling, mangfoldighed og inklusion, som bekæmper alle former for forskelsbehandling og understreger, hvordan fodbold kan bidrage til bekæmpelsen af racisme og antisemitisme i Europa⁵⁸.

⁵¹ Forordning (EU) 2021/817 (EUT L 189 af 28.5.2021, s. 1).

⁵² Forordning (EU) 2018/1475 om fastlæggelse af den retlige ramme for det europæiske solidaritetskors (EUT L 250 af 4.10.2018, s. 1).

⁵³ Som eksempel finansierede Kommissionen gennem sit Erasmus+-program projektet "Football History for Inclusion", der koordineres af European Association of History Educators, der bl.a. samarbejder med Anne Frank Foundation, fodboldmuseet i Eintracht Frankfurt og det rumænske fodboldforbund. Målet var at hjælpe undervisere, der oplever udstødelse, og som ønsker at hjælpe deres elever med at indgå i meningsfulde samtaler om inklusion og udvikle sociale kompetencer og medborgerkompetencer gennem brug af fodboldhistorien.

⁵⁴ Retningslinjer for lærere og undervisere om bekæmpelse af desinformation og fremme af digitale færdigheder gennem uddannelse og undervisning — <https://op.europa.eu/da/publication-detail/-/publication/a224c235-4843-11ed-92ed-01aa75ed71a1/language-da>.

⁵⁵ Bekæmpelse af had gennem kvalitetskrav til digitalt uddannelsesindhold bør være et emne, der skal følges op på i forbindelse med Rådets nyligt vedtagne henstilling om de vigtigste støttefaktorer for vellykket digital uddannelse af 23. november 2023.

⁵⁶ Dette var en af erfaringerne fra EU's forberedende foranstaltning "Kultur for sundhed" (2021-2023).

⁵⁷ "Arrangement for Cooperation between the European Commission and the Union of European Football Associations (UEFA)" ([C\(2022\) 3721 final](#)).

⁵⁸ Et eksempel herpå er projektet "Football for UNITY 2.0", der finansieres under EU's Asyl-, Migrations- og Integrationsfond, og som vil blive gennemført af UEFA Foundation for Children. Projektet vil bruge

Kunst og kultur spiller også en afgørende rolle med hensyn til at opbygge tolerance og opretholde dialogen i demokratiske, forskelligartede og åbne samfund. Kommissionens rapport fra 2023 "Culture and Democracy — the evidence"⁵⁹ illustrerer, hvordan kunst og kultur styrker borgernes tolerance, empati for mennesker med forskellig baggrund, solidaritet og social samhørighed og kan bidrage til færre hadforbrydelser. Den indeholder dokumentation fra en italiensk undersøgelse fra 2022⁶⁰, der viser, hvordan en stigning på 1 % i kulturforbruget kan kobles til en reduktion på 20 % i antallet af hadforbrydelser.

Programmet **Et Kreativt Europa** nedbryder barrierer og bekæmper stereotyper i det europæiske samfund og vil iværksætte en aktion til støtte for en **pris for et fremragende jødisk kulturarvsprojekt** for at fremme og udvide forståelsen af jødisk kulturarv.

Kunst og kultur kan også spille en vigtig rolle i **undervisningen i medborgerkundskab.** **EU's arbejdsplan på kulturområdet 2023-2026**⁶¹ har til formål at udvikle tværsektorielle synergier mellem skoler, kulturorganisationer, civilsamfundet og andre aktører for fuldt ud at udnytte kulturens forandringspotentialer til at styrke demokratiet⁶². Kommissionen indsamler i øjeblikket konkrete eksempler på og viden om, hvordan der kan opbygges effektive borgerorienterede synergier mellem skoler og kulturelle aktører. Resultaterne vil blive delt med interessenter og medlemsstaterne for at støtte deres bestræbelser på at forbedre elevernes undervisning i medborgerkundskab, øge deres bevidsthed og ruste dem til at reagere, når de møder fordomme, ekstremistiske fortællinger, konspirationsteorier og ideologier, der fremmer forskelsbehandling og had⁶³.

En af metoderne til at øge bevidstheden er at bruge **mindedage**, som kan promoveres yderligere i medierne, i skoler og på universiteter af politiske organisationer og andre for at reflektere over betydningen af at bekæmpe had. Der bør gøres en større indsats for at bruge eksisterende mindedage til at skabe en stærkere effekt, såsom Auschwitzdagen (27. januar), mindedagen for romaernes holocaust (2. august), den internationale dag for afskaffelse af racediskrimination (21. marts), den internationale dag for bekæmpelse af hadefuldt tale (18. juni) eller den internationale dag mod homofobi, bifobi, interfobi og transfobi (17. maj). Jo flere og mere profilerede personer, der engagerer sig, og jo bredere inddragelsen af forskellige samfund er, desto stærkere er det budskab, der vil lyde fra sådanne arrangementer. Europa-Parlamentet og Rådet kunne fremme en bredere anerkendelse af sådanne mindedage.

Som led i EU-strategien for bekæmpelse af antisemitisme vil Kommissionen sikre, at holocaust mindes i skoler, på universiteter og i erhvervsuddannelsesinstitutioner. Den er også i færd med at etablere et netværk af steder, "hvor holocaust fandt sted", i samarbejde med lokalsamfundene.

fodboldens popularitet og EURO 2024-plattformen til at bekæmpe forskelsbehandling og fremme social inklusion af flygtninge.

⁵⁹ "Culture and Democracy – the evidence. How citizens' participation in cultural activities enhances civic engagement, democracy and social cohesion. Lessons from international research".

⁶⁰ Denti, D., Crociata, A., og Faggian, A. (2022). "Knocking on Hell's door: dismantling hate with cultural consumption", i Journal of Cultural Economics, 1-47.

⁶¹ [Rådets resolution om EU's arbejdsplan på kulturområdet 2023-2026](#) (EUT C 466 af 7.12.2022, s. 1).

⁶² De flerårige arbejdsplaner på kulturområdet udstikker kursen for det politiske samarbejde på EU-plan mellem medlemsstaterne og Kommissionen på kulturområdet.

⁶³ Denne proces er skitseret i det årlige arbejdsprogram for 2024 for gennemførelsen af programmet Et Kreativt Europa: <https://culture.ec.europa.eu/da/resources/creative-europe-annual-work-programmes>.

Kommissionen vil:

- støtte foranstaltninger til tilrettelæggelse af **uddannelse af journalister** i opretholdelse af mediestandarder, herunder genkendelse af hadefuld tale og afdækning af skævheder i rapporteringen
- fokusere på at fremme inklusion og mangfoldighed og bekæmpe forskelsbehandling og had under **Erasmus+ og Det Europæiske Solidaritetskorpsets 2024**
- arbejde videre på et **projekt for undersøgelse og peerlæring om kultur og demokrati**, der skal hjælpe skoler og kulturelle aktører med at fremme elevernes undervisning i medborgerkundskab for tolerance, mangfoldighed og demokrati
- udvide projektet med **UNESCO** og **OSCE** for at bekæmpe antisemitisme gennem uddannelse til alle medlemsstater
- støtte forskningsprojekter til bekæmpelse af hadforbrydelser og hadefuld tale gennem EU's rammeprogram for forskning og innovation, **Horisont Europa**⁶⁴
- arbejde videre på det fælles projekt med Europarådet om **bekæmpelse af hadefuld tale inden for sport**
- oprette en ny pris under **Et Kreativt Europa** med fokus på bevarelse af jødisk kulturarv
- intensivere arbejdet med **oplysningsaktiviteter under strategien for antisemitisme**, herunder netværket af unge europæiske ambassadører, og netværket af steder relateret til holocaust, og opbygge et nyt forskningsknudepunkt samt øge finansieringen⁶⁵.

- *Beskyttelse af demokratiet mod had*

Udtryk for had er ikke blot en målrettet trussel mod enkeltpersoner og lokalsamfund, men de underminerer også samfundet som helhed og truer grundlaget for vores demokratier. **Desinformation, herunder udenlandsk informationsmanipulation og indblanding, har ofte til formål at forstærke polarisering og had.** Perioder med sociale og geopolitiske spændinger kan misbruges til at øge udbredelsen af desinformation, og dette har været tydeligt i de seneste uger, med udenlandske aktørers indblanding. Dette har til formål at fortrænge den afbalancerede fortælling, polarisere og radikalisere og forsøge at undergrave indsatsen fra de mange mennesker i jødiske og muslimske samfund samt i befolkningen som helhed, som ønsker at leve i fred, respekt og sameksistens.

Beskyttelse af Europas demokratier mod truslerne og de skadelige virkninger af desinformation og informationsmanipulation og indblanding, navnlig fra udenlandske aktører, er blevet en strategisk prioritet for EU. Inden for rammerne af handlingsplanen for europæisk demokrati⁶⁶ har Kommissionen og den højtstående repræsentant udviklet en række foranstaltninger til bekæmpelse af desinformation.

Der er også iværksat en række initiativer for at øge ansvarligheden hos udbydere af onlineplatforme⁶⁷. Et vigtigt element i **retsakten om digitale tjenester er navnlig**

⁶⁴ Horisont Europa vil fra 2024 finansiere forskningsprojekter om bekæmpelse af hadefuld tale online og offline.

⁶⁵ Kommissionen har øget midlerne i 2024 under erindringsdelen af programmet for borgere, ligestilling, rettigheder og værdier, herunder til projekter, der mindes holocaust og bekæmper holocaustforvrængning, også gennem digitalisering af arkiver og vidnesbyrd fra overlevende fra holocaust, til 12 mio. EUR.

⁶⁶ COM(2020) 790. Der er ved at blive foretaget en revision af tiltagene under handlingsplanen for europæisk demokrati.

⁶⁷ Andre vigtige initiativer omfatter det nyligt vedtagne forslag om gennemsigtighed i politisk reklame, indførelse af klare regler om gennemsigtighed og målretning i forbindelse med politisk reklame og forslaget i henhold til den europæiske retsakt om mediefrihed, som, når det er vedtaget, vil sikre en mere effektiv redaktionel frihed og uafhængighed for medietjenesteudbydere.

forpligtelsen for store onlineplatformes til at vurdere og afbøde risiciene for desinformation. Dette supplerer den mangeårige styrkede **adfærdskodeks om desinformation**, som er et fleksibelt redskab, der forpligter underskriverne, herunder alle større onlineplatforme, til hurtigt at reagere på risici i samarbejde med civilsamfundet, herunder græsrodsinitiativer, og myndighederne⁶⁸.

Hurtig reaktion sikres gennem situationsbevidsthed og **strategisk kommunikationsreaktion på desinformation** under anvendelse af Kommissionens netværk til bekæmpelse af desinformation og det tidlige varslingsystem, der forvaltes af Tjenesten for EU's Optræden Udadtil, som forbinder kontaktpunkter fra medlemsstaterne og EU-institutionerne samt det europæiske valgsamarbejdsnetværk i forbindelse med valg. Dette består af aktiv afsløring (debunking) og målrettede kampagner (intensiveret for at imødegå udenlandsk informationsmanipulation og indblanding, herunder desinformation om både covid-19 og Ruslands ulovlige aggression mod Ukraine) samt en omfattende og konstant målrettet reaktion på specifikke hændelser. Øget støtte til faktatjekkere har også stor indvirkning på desinformation. **Kommissionen og den højtstående repræsentant vil intensivere indsatsen mod desinformation og støtte uafhængige faktatjekkere, som spiller en vigtig rolle i indsatsen mod desinformation.** Dette vil omfatte støtte til frivillige på græsrodsniveau ved at stille yderligere open source-værktøjer til rådighed eller udvikle sådanne — herunder AI-værktøjer — for at sætte dem i stand til at bekæmpe hadefuld tale og desinformation mere effektivt.

Kommissionen vil fremme bevidstgørelse og overholdelse ved at **intensivere kontakten med underskriverne af adfærdskodeksen og netværket for Det Europæiske Observationscenter for Digitale Medier (EDMO) og øge deres faktatjekkeres kapacitet.** **Hurtig indholdsmoderation** er afgørende for en effektiv reaktion. Kontakter vil blive brugt til at minde de vigtigste interessenter om de eksisterende regler og sikre øget opbakning til bekæmpelse af desinformation. Hensigten er at bruge EDMO som en uafhængig formidler, der kan tilrettelægge arbejdet mellem platformene og pålidelige indberettere og andre eksperter. Dette vil bidrage til en hurtig og effektiv moderering og fjernelse af anmeldt indhold med desinformation (samt undertiden identifikation af potentielt ulovligt indhold).

EU kan trække på en række foranstaltninger, der allerede er truffet, herunder værktøjskassen vedrørende informationsmanipulation og indblanding fra eksterne aktører. Målrettede programmer for offentligt diplomati med unge opinionsdannere/ungdomsambassadører i Mellemøsten og Nordafrika vil blive brugt til at intensivere det opsøgende arbejde. Et eksisterende projekt til fremme af et arabisk faktatjekkernetværk vil blive udvidet for at videreudvikle platforme til faktatjek og den software, der hjælper platformene med at opdage udenlandsk indblanding og hadefuld tale.

Kommissionen er i færd med at udarbejde en række initiativer vedrørende "forsvar af demokratiet" for at støtte fælles EU-standarder for håndtering af specifikke trusler og tilskynde til inklusivt aktivt medborgerskab og borgerdeltagelse i vores demokratier med udgangspunkt i handlingsplanen for europæisk demokrati. Et lovgivningsforslag vil indføre fælles standarder for gennemsigtighed og ansvarlighed i det indre marked for interesserepræsentationsaktiviteter, der har til formål at påvirke beslutningsprocessen i EU og gennemføres på vegne af tredjelande. Forslagene vil også indeholde anbefalinger om

⁶⁸ Den kommende forordning om politisk reklame vil fastsætte fælles gennemsigtighedsstandarder, der gør det muligt at skelne politisk reklame fra andet indhold og identificere budskaber, der har til formål at forme deres politiske synspunkter og beslutninger. Den vil også begrænse misbrug af personoplysninger til udbredelse af politisk reklame.

inklusive og robuste valg med foranstaltninger til at undgå vildledende eller hadefuldt indhold samt til at tilskynde til et respektfuldt demokratisk miljø gennem aktivt medborgerskab og borgerdeltagelse.

Uafhængig journalistik er afgørende for, at borgerne kan træffe informerede beslutninger og bekæmpe desinformation og hadefuldt tale. Men den uafhængige journalistik udsættes for et stigende pres på verdensplan⁶⁹. EU er fortsat dybt engageret i at beskytte uafhængig kvalitetsjournalistik i hele verden, både med solid og konkret **støtte til uafhængige medier**. Der findes en række EU-programmer på globalt plan, som støtter uafhængige medier, hjælper med kapacitetsopbygning, styrker beskyttelsen af journalister og tilbyder dem faglige udviklingsmuligheder. Der findes særlige programmer i EU og globalt med et samlet støttebeløb på over 180 mio. EUR over de seneste fem år. EU beskytter også specifikt uafhængige journalister, der er i fare⁷⁰, og beskytter de lokale inklusive demokratiske rum i den digitale tidsalder⁷¹.

Kommissionen vil:

- øge støtten til **faktatjekkere**, herunder ved at undersøge, hvordan kunstig intelligens kan støtte arbejdet med at identificere desinformation med risiko for at tilskynde til had
- vedtage et nyt sæt lovgivningsforslag om **forsvar for demokratiet**, herunder foreslå harmoniserede gennemsigtigheds- og ansvarlighedsstandarder for interesserepræsentationsaktiviteter, der har til formål at påvirke beslutningsprocessen i EU og gennemføres på vegne af tredjelande.

EU vil:

- udvide projektet om et **arabisk faktatjekkernetværk** for at videreudvikle platforme til faktatjek og den software, der hjælper platformene med at opdage udenlandsk indblanding og hadefuldt tale
- støtte målrettede **programmer for offentligt diplomati** med unge opinionsdannere/ungdomsambassadører i Mellemøsten og Nordafrika for at intensivere indsatsen mod alle former for had, herunder antisemitisme, og for at håndtere oplysninger fra lande uden for EU.

4. FORENET I MANGFOLDIGHED MOD HAD

"Hvis vi ønsker at nå vores mål, så lad os ruste os med viden som vores våben og med sammenhold og samhørighed som vores skjold."

Malala Yousafzai — Nobelprismodtager

Ligestilling og ikkeforskelsbehandling er kerneværdier i ethvert demokrati. De er grundlaget for at sikre, at alle mennesker, uanset hvem de er, kan leve sammen uden frygt. EU er fast besluttet på at opbygge et samfund, hvor alle har lige muligheder for at blomstre, frit kan udtrykke deres individualitet, sige deres mening, dyrke deres tro og elske hvem de vil. Et sådant samfund er en effektiv måde at fordrive had på.

⁶⁹ Ifølge Freedom in the World Report 2023 (fra Freedom House) er mediefrihed en af de indikatorer, der er faldet mest i løbet af de seneste 17 år. I dag bor hele 85 % af befolkningen i lande, hvor mediefriheden er blevet forværret i de seneste fem år (kilde: FN).

⁷⁰ Bl.a. gennem ProtectDefenders.eu-mekanismen.

⁷¹ Herunder gennem partnerskab med Danmark om initiativet for digitalt demokrati.

I 2019 blev det fremhævet i en undersøgelse udført af Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder, at **forskelsbehandling på grund af seksuel orientering**, kønsidentitet eller -udtryk og kønskarakteristika var stigende i EU. Én ud af ti LGBTI-respondenter (11 %) var blevet fysisk eller seksuelt angrebet i de fem år før 2020, fordi de var LGBTI-personer. Transkønnede (17 %) og interkønnede (22 %) oplevede flest angreb⁷². **Vold mod kvinder og vold i hjemmet er særlig udbredt i hele EU**. Data viser, at en ud af tre kvinder har været udsat for vold mod kvinder⁷³, og en ud af fem oplever vold i hjemmet i EU⁷⁴. For så vidt angår **romaer** blev der i 2021 konstateret en positiv udvikling i bekæmpelsen af hadmotiveret chikane og vold sammenlignet med tidligere resultater fra 2016, men der er ikke registreret nogen reelle forbedringer med hensyn til bekæmpelse af forskelsbehandling⁷⁵.

Derfor har Kommissionen sat ligestilling og ikkeforskelsbehandling øverst på sin dagsorden. EU's ligestillingsstrategier⁷⁶, der blev vedtaget i 2020 og 2021, fastsætter en samlet tilgang til at skabe betingelserne for, at alle kan leve, trives og føre an i samfundet, uanset forskelle på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering. Med henblik herpå lægges der i strategierne vægt på at bekæmpe stereotyper, bekæmpe strukturel racisme og forskelsbehandling, hvor den findes, og afhjælpe manglen på reel lighed i vores samfund gennem positive foranstaltninger.

Et centralt element i disse strategier er at inddrage medlemsstaterne og civilsamfundet med henblik på at omsætte målene på EU-plan til nationalt plan, herunder gennem nationale strategier og handlingsplaner i overensstemmelse med de indgåede forpligtelser. **Gruppen på Højt Plan vedrørende Ikkeforskelsbehandling, Ligestilling og Mangfoldighed** er et vigtigt forum for udveksling af god praksis og søger at forbedre udviklingen og gennemførelsen af politikker og programmer, der bekæmper forskelsbehandling og fremmer ligestilling. EU-plattformen for mangfoldighedschartre hjælper også organisationer, der frivilligt ønsker at forpligte sig til at fremme mangfoldighed og lige muligheder på arbejdspladsen gennem de **europæiske mangfoldighedschartre**.

Mobilisering af EU-midler og sikring af, at de når ud til dem, der har mest brug for dem, er også afgørende for at fremme ligestilling og bekæmpe forskelsbehandling. Med henblik herpå er det afgørende, at **modtagere af EU-midler respekterer EU's værdier**.

Den horisontale grundforudsætning for EU's charter om grundlæggende rettigheder kræver, at medlemsstaterne indfører effektive mekanismer til at sikre, at programmerne og deres

⁷² FRA-undersøgelse (2020), "A long way to go for LGBTI equality" | Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder (europa.eu).

⁷³ FRA-undersøgelse: "[Violence against women: an EU wide survey](#)", 5.3.2014.

⁷⁴ Dette tal er baseret på administrative data og omfatter kun tilfælde, der er indberettet til myndighederne. EIGE, Gender Statistics Database, <https://eige.europa.eu/gender-statistics/dgs>, 2019.

⁷⁵ FRA-undersøgelse (2021), "[Roma in 10 European countries](#)", Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder.

⁷⁶ EU's ligestillingsstrategier: "Et EU med ligestilling: strategi for ligestilling mellem mænd og kvinder 2020-2025" ([COM\(2020\) 152 final](#) af 5.3.2020), "En Union med ligestilling: EU's strategiske ramme for romaernes ligestilling, integration og deltagelse" ([COM\(2020\) 620 final](#) af 7.10.2020), "En Union med lige muligheder: Strategi for ligestilling af LGBTIQ-personer 2020-2025" ([COM\(2020\) 698 final](#) af 12.11.2020), "En Union med lighed: EU-handlingsplan mod racisme 2020-2025" ([COM\(2020\) 565](#) af 18.9.2020), "En Union med lige muligheder: Strategi for rettigheder for personer med handicap 2021-2030" ([COM\(2021\) 101 final](#) af 3.3.2021). Disse er blevet suppleret af "EU-strategien for bekæmpelse af antisemitisme og fremme af jødisk liv (2021-2030)" ([COM\(2021\) 615 final](#) af 5.10.2021).

gennemførelse er i overensstemmelse med chartret⁷⁷. Dette er en forudsætning for, at deres udgifter kan godtgøres.

Kommissionens **system for tidlig opdagelse og udelukkelse** giver allerede mulighed for at udelukke enheder med tilknytning til finansiering af terrorisme eller strafbare handlinger med forbindelse til terroraktiviteter fra at modtage finansiel støtte fra EU⁷⁸. Finansiel støtte til støttemodtagere kan suspenderes, reduceres eller inddrives i tilfælde af alvorlig misligholdelse af kontraktlige forpligtelser, og der kan træffes passende foranstaltninger i tilfælde af alvorlige forsømmelser i forbindelse med udøvelsen af erhvervet, herunder i tilfælde af overtrædelse af EU's værdier. Vigtigst af alt foreslog Kommissionen at tilføje "tilskyndelse til forskelsbehandling, had eller vold" som en ny eksplicit udelukkelsesgrund i forbindelse med revisionen af finansforordningen for at styrke princippet om, at EU-finansierede programmer skal overholde ligestillingsprincipperne og EU-retten. Respekt for EU's værdier indgår allerede som en del af den tilskudsafteale, som alle modtagere af EU-midler skal underskrive, og Kommissionen har arbejdet på retningslinjer for mere klart at beskrive de konsekvenser, som overtrædelser af EU's værdier har for støttemodtagerne. Kommissionen er også i færd med at iværksætte pilotprojekter om styrkelse af kontrol- og verifikationsprocedurer for budgetprogrammer på relevante udgiftsområder, der indebærer en højere risiko for misbrug og manglende respekt for EU's værdier.

Lige så vigtigt er det at sikre, at ugenomsigtig **udenlandsk finansiering** ikke anvendes til at undergrave EU's værdier. EU vil fortsat bekæmpe skjult og ondsindet udenlandsk finansiering af kulturelle, civile og religiøse organisationer. Med gennemsigtighed og ansvarlighed beskytter vi bedst mod potentiel udenlandsk finansiering, bevidst eller ej, til at fremme synspunkter og tilskynde til adfærd, der er i strid med vores demokratiske principper, grundlæggende rettigheder og menneskerettigheder⁷⁹. Desuden har EU en stærk ramme for bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme.

Kommissionen vil:

- fortsætte overvågningen af og rapporteringen om gennemførelsen af **ligestillingsstrategierne**. I 2024 vil dette omfatte rapporter om gennemførelsen af EU's handlingsplan mod racisme, EU-strategien for bekæmpelse af antisemitisme og fremme af jødisk liv og strategien for ligestilling af LGBTIQ-personer 2020-2025
- formidle en revideret **kommenteret tilskudsafteale** for bedre at beskrive konsekvenserne for støttemodtagerne af manglende overholdelse af EU's værdier.

Kommissionen opfordrer desuden Europa-Parlamentet og Rådet til:

- hurtigt at afslutte forhandlingerne om **finansforordningen** for yderligere at styrke beskyttelsen af Unionens værdier og Unionens finansielle interesser mere generelt.

Kommissionen opfordrer medlemsstaterne til:

- at leve op til forpligtelserne i Rådets konklusioner om bekæmpelse af racisme og antisemitisme⁸⁰, navnlig at udarbejde nationale handlingsplaner og/eller strategier og at anvende de ikke juridisk bindende arbejdsdefinitioner af antisemitisme og holocaustbenægtelse og -forvrængning, der er vedtaget af International Holocaust Remembrance Alliance.

⁷⁷ Artikel 15 i forordning (EU) [2021/1060](#) — Forordningen om fælles bestemmelser.

⁷⁸ Artikel 135 i forordning (EU, Euratom) [2018/1046](#) — Finansforordningen.

⁷⁹ Forslag til finansforordningen (omarbejdning) ([COM\(2022\) 223](#)).

⁸⁰ [Rådets konklusioner om bekæmpelse af racisme og antisemitisme](#), 2.3.2022.

5. SAMARBEJDE MED CENTRALE INTERESSEENTER

"Alene kan vi gøre så lidt, sammen kan vi gøre så meget".

Helen Keller — amerikansk forfatter og forkæmper for handicappedes rettigheder

Det er gennem inddragelse af alle medlemsstater, alle samfund og den bredest mulige vifte af civilsamfund, at de forskellige initiativer på EU-plan kan udnytte deres fulde potentiale. Dette gælder især for EU's mangeårige arbejde for ligestilling med specifikke initiativer til fremme af lige rettigheder og marginaliserede gruppers deltagelse i alle aspekter af vores samfund.

Kommissionens tilgang med at formidle EU's støtte gennem koordinatorene for bekæmpelse af antisemitisme og fremme af jødisk liv, bekæmpelse af antimuslimsk had og den nyligt oprettede koordinator for bekæmpelse af racisme har spillet en vigtig rolle med hensyn til at styrke interessenternes engagement. Dette vil nu blive **intensiveret med et eksplicit mandat** for begge. Mandatet vil definere deres opgaver som udsendinge samt deres rolle på områder, der omfatter specifikke EU-finansierede projekter, og maksimere potentialet i EU's politikker til bekæmpelse af had online og direkte⁸¹. Mandaterne vil også omfatte årlige rapporter om tendenser, god praksis og politiske resultater. Fremme af tætte forbindelser med en bred vifte af organisationer vil være en central del af rollen, herunder græsrodsorganisationer, der bidrager til respekt og forståelse og støtte til mobilisering i hele samfundet med henblik på at fremme og beskytte EU's værdier og grundlæggende principper.

EU-agenturerne, og navnlig **Agenturet for Grundlæggende Rettigheder** (FRA) leverer et vigtigt input til indsatsen på EU-plan. Dataindsamling og -analyse, herunder pålidelige og sammenlignelige ligestillingsdata⁸², er uundværlige for en bedre indsigt i og forståelse af de aktuelle trusler. En anden central rolle er dets støtte til og overvågning af nationale handlingsplaner for antisemitisme, bekæmpelse af racisme, romaernes ligestilling, inklusion og deltagelse og ligestilling af LGBTIQ-personer. Kommissionen vil undersøge, hvordan FRA's potentiale til at bidrage til EU's indsats for at bekæmpe had kan maksimeres, herunder fastlæggelse af en fælles metode til registrering af antisemitiske hændelser.

Trossammenslutninger kan også fungere som magtfulde aktører for og mellem lokalsamfund. **Artikel 17-dialogen mellem EU-institutionerne og kirker, religiøse sammenslutninger og filosofiske og konfessionsløse organisationer** udgør et veletableret forum for forskellige trosretninger. I lyset af den stigende bekymring over religiøs intolerance er arbejdet i artikel 17-dialogen endnu vigtigere, da det kan være hensigtsmæssigt at undersøge, hvordan man kan øge tolerancen og fremme respekten for religiøse og konfessionsløse samfund.

Endelig er fremme af bevidstheden om betydningen af mangfoldighed og bekæmpelse af had også et mål for EU's optræden udadtil. **Programmer i partnerlande**, der fremmer ligestilling, inklusion og respekt for mangfoldighed, som støttes af EU og gennemføres af

⁸¹ Dette arbejde vil også inddrage Kommissionens koordinator for dialogen mellem Kommissionen og kirker, religiøse sammenslutninger eller samfund samt filosofiske og konfessionsløse organisationer, jf. artikel 17 i TEUF.

⁸² Med henblik herpå samarbejder Kommissionen med FRA om at koordinere arbejdet i undergruppen om ligestillingsdata under Gruppen på Højt Plan vedrørende Ikkeforskelsbehandling, Ligestilling og Mangfoldighed.

civilsamfundet i centrale partnerlande, omfatter programmet for menneskerettigheder og demokrati under et globalt Europa⁸³.

Bekæmpelse af had er et globalt anliggende, og internationalt samarbejde er en nødvendighed Selv om vores primære ansvar er at bekæmpe had og beskytte menneskerettighederne i EU, er der både et ansvar og en interesse i at styrke EU's optræden udadtil på dette område. Alle Unionens ligestillingsstrategier og EU-strategien for bekæmpelse af antisemitisme omfatter målrettede foranstaltninger til bekæmpelse af had og forskelsbehandling på globalt plan. EU er en af de mest aktive globale aktører på multilateralt plan, f.eks. i FN og Europarådet, med hensyn til at fremme religions- og trosfrihed⁸⁴ med en særlig udsending til fremme af religions- og trosfrihed uden for EU. EU arbejder også gennem dialoger og tiltag i partnerlande i samarbejde med partnerregeringer, lokale interessenter, civilsamfundsorganisationer og trosbaserede aktører. Et tæt samarbejde med de ansvarlige for fremme af rettigheder på globalt, regionalt og nationalt plan⁸⁵ styrker troværdigheden og effektiviteten af EU's indsats i og uden for Unionen: Kommissionen og den højtstående repræsentant vil styrke deres engagement og netværk på alle niveauer ved at udnytte EU's diplomatiske arbejde og konkrete tiltag og eksterne partnerskaber. EU's deltagelse i International Holocaust Remembrance Alliance giver mulighed for et tættere samarbejde om bekæmpelse af holocaustbenægtelse og forebyggelse af racisme, fremmedhad og antisemitisme.

Endelig overholder **EU-institutionerne**, deres arbejdspladser og deres personale de højeste standarder for bekæmpelse af forskelsbehandling og bekæmpelse af had. Dette er en vigtig prioritet for Kommissionen, og den ajourførte handlingsplan for mangfoldighed og inklusion 2023-2024 vil udstikke fokus for den interne politik for menneskelige ressourcer, etik og kommunikation.

Kommissionen vil:

- give **udsendinge** et udtrykkeligt mandat til at uddybe koordineringen, herunder gennem specifikke EU-finansierede projekter, og til at maksimere potentialet i EU's politikker til bekæmpelse af had online og direkte
- afholde et særligt **artikel 17-møde om tværreligiøs dialog** den 19. december 2023.

6. KONKLUSION

"Det, der rammer offeret hårdest, er ikke undertrykkerens grusomhed, men tilskuerens tavshed."

Elie Wiesel — Nobelprismodtager, overlevende fra holocaust

EU blev dannet ud fra et ønske om at samles efter krigen for at forene de værdier, der er kernen i et inklusivt, mangfoldigt og demokratisk samfund. Med to krige i vores

⁸³ Fælles meddelelse om en EU-handlingsplan om menneskerettigheder og demokrati 2020-2024 ([JOIN \(2020\) 5 final](#) af 25.3.2020). En ny indkaldelse af forslag, der har til formål at fremme religionsfrihed, er nu åben for ansøgninger — [Calls for Proposals and Tenders \(europa.eu\)](#).

⁸⁴ Se også Rabathandlingsplanen om forbud mod fortalervirksomhed for nationalt, racemæssigt eller religiøst had.

⁸⁵ F.eks. FN's særlige rapportør om religions- og trosfrihed, Europarådets menneskerettighedskommissær og dets særlige repræsentant for antisemitisk, antimuslimsk og andre former for religiøs intolerance og hadforbrydelser.

naboskabsområde og med daglige eksempler på splittelse, der siver ind i vores hjem og lokalsamfund, er Europa nødt til at vise, at det er fast besluttet på at respektere og fremme disse værdier.

I begyndelsen af 2024 vil Kommissionen afholde en konference på højt plan om bekæmpelse af had med højtprofilerede deltagere, der beskæftiger sig med bekæmpelse af had og forskelsbehandling. Det vil åbne et **paneuropæisk rum for dialog og forsoning** for at gøre det muligt at bevæge sig fra had og splittelse til fælles udøvelse af vores europæiske værdier, lighed og respekt for menneskerettighederne og værdighed. Med henblik herpå vil Kommissionen også på europæisk plan bringe borgere fra hele EU, navnlig unge, sammen med beslutningstagere, eksperter og medlemmer af de hårdest ramte samfund. Disse europæiske dialoger om forsoning bør munde ud i anbefalinger til, hvordan man bygger bro på tværs af splittede samfund og fører EU's motto om at leve "Forenet i mangfoldighed" ud i livet. Kommissionen vil tilskynde medlemsstaterne til at afholde lignende dialoger på nationalt plan og videre ud.

Had er uacceptabelt i Den Europæiske Union og på verdensplan. Politikere og offentlige personer samt borgere fra alle samfundslag bør være parate til at forsvare sig og råbe højt. Vi må ikke lade nogen være i tvivl om vores beslutsomhed, ikke blot for at beskytte vores værdier, men for at gøre alt, hvad der står i vores magt, for at omsætte dem i praksis. Beskyttelse af dem, der er truet af had, er afgørende for at beskytte vores samfund og vores levevis. Ved at stå sammen kan EU fungere som en stærk kraft, der kan vise denne beslutsomhed og opfordre alle europæere til at kæmpe mod had og råbe op for at sikre ligestilling, inklusion og respekt.